

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВСП «ГЛУХІВСЬКИЙ АГРОТЕХНІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
СУМСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії

ВСП «Глухівський агротехнічний
фаховий коледж Сумського НАУ»

А.В. Литвиненко

28.04.2023р.

ПРОГРАМА
усної співбесіди
з української мови та математики
для здобуття ОПС ФМБ
на основі БСО у 2023 році

Розглянуто і схвалено
на засіданні циклової комісії
природничо-математичних дисциплін
Протокол №8 від 20.04.2023 року.

Розглянуто і схвалено
на засіданні циклової комісії
гуманітарних дисциплін
Протокол №9 від 12.04.2023 року.

Програма усної співбесіди містить основні вимоги до знань та умінь з української мови та математики для вступників до ВСП «Глухівський агротехнічний фаховий коледж Сумського НАУ» на основі базової середньої освіти.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА **Українська мова**

Програма усної співбесіди, складена з урахуванням чинних програм з української мови для 5-9 класів (наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804), своєю метою має сприяти виявленню різнобічних і глибоких знань вступника з усіх розділів української мови та визначенню його здатності виконувати освітньо-професійну програму підготовки.

Під час проведення усної співбесіди необхідно визначити рівень базової підготовки вступників (знання теоретичного матеріалу з української мови, вміння розмежовувати частини мови, члени речення, визначати відмінності у вияві спільних граматичних категорій у різних частинах мови; особливості словозміни частин мови; аналізувати структуру речень тощо); ступінь готовності до майбутнього навчання.

До програми включені найважливіші теми з таких розділів сучасної української мови: фонетика, орфоєпія, орфографія, графіка, лексикологія, лексикографія, фразеологія, морфеміка, словотвір, морфологія, синтаксис, пунктуація.

З вищезгаданих розділів подано питання, які сприяють свідомому і глибокому засвоєнню основного курсу – курсу сучасної української мови.

Програма містить список рекомендованої літератури.

ПЕРЕЛІК ТЕМ ДЛЯ УСНОЇ СПІВБЕСІДИ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

1. Звуки мови. Голосні і приголосні звуки. Приголосні тверді і м'які, дзвінки і глухі.
2. Букви й інші графічні засоби. Український алфавіт. Співвідношення звуків і букв. Звукове значення букв я, ю, є, ї, щ та буквосполучень дз, дзь, дж.
3. Склад. Наголос. Ненаголошені голосні, їх вимова і позначення на письмі. Вимова приголосних звуків та позначення їх на письмі.
4. Уподібнення приголосних звуків. Спрощення в групах приголосних.
5. Найпоширеніші чергування голосних звуків.
6. Найпоширеніші чергування приголосних звуків.
7. Правила вживання апострофа.
8. Правила вживання м'якого знака. Позначення подовжених м'яких приголосних та збігу однакових приголосних звуків.
9. Написання слів іншомовного походження.
10. Спільнокореневі слова і форми слів. Основа слова і закінчення змінних слів. Значущі частини слова: корінь, префікс, суфікс, закінчення.
11. Вимова і написання префіксів з- (зі-, с-), роз-, без-, пре-, прі-, при-.
12. Змінювання і творення слів. Основні способи словотворення в українській мові. Зміни приголосних при творенні слів.
13. Правопис складних і складноскорочених слів.
14. Поняття про лексику. Лексичне значення слова. Однозначні і багатозначні слова. Пряме і переносне значення слів.
15. Синоніми, антоніми, омоніми.
16. Загальноживані слова. Діалектні та професійні слова. Стилiстична диференція української лексики. Запозичені слова.
17. Поняття про фразеологізми. Типи фразеологізмів. Джерела української фразеології. Фразеологізми в ролі членів речення.
18. Поняття про самостійні та службові частини мови.
19. Іменник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.
20. Назви істот і неістот, загальні і власні назви.
21. Рід, число, відмінок іменників.
22. Відміни іменників. Правопис відмінкових закінчень іменників.
23. Невідмінювані іменники. Способи творення іменників.
24. Правопис найуживаніших суфіксів іменників. Велика буква у власних назвах.
25. Прикметник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.
26. Якісні, відносні та присвійні прикметники.
27. Ступені порівняння прикметників, їх утворення.
28. Відмінювання прикметників. Способи творення прикметників.
29. Правопис відмінкових закінчень і найуживаніших суфіксів прикметників. Написання складних прикметників.

30. Числівник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Числівники кількісні (власне кількісні, неозначено кількісні, дробові, збірні) й порядкові. Числівники прості, складні і складені.

31. Відмінювання кількісних і порядкових числівників. Правопис числівників.

32. Займенник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди займенників.

33. Відмінювання займенників. Правопис займенників.

34. Дієслово як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Неозначена форма дієслова.

35. Способи дієслова (дійсний, умовний, наказовий). Види дієслів (доконаний і недоконаний). Часи дієслів.

36. Дієслова I, II дієвідмін. Особа і число. Безособові дієслова. Способи творення дієслів. Правопис дієслів.

37. Дієприкметник як особлива форма дієслова: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Активні й пасивні дієприкметники, їх творення.

38. Відмінювання дієприкметників. Дієприкметниковий зворот. Безособові дієслівні форми на -но, -то. Правопис дієприкметників.

39. Дієприслівник як особлива форма дієслова: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Дієприслівники доконаного і недоконаного виду, їх творення. Дієприслівниковий зворот. Правопис дієприслівників.

40. Прислівник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прислівників. Ступені порівняння прислівників. Способи їх творення. Правопис прислівників.

41. Прийменник як службова частина мови. Непохідні й похідні прийменники. Правопис прийменників разом, окремо й через дефіс.

42. Сполучник як службова частина мови. Сполучники сурядності і підрядності. Групи сполучників за будовою. Правопис сполучників окремо і через дефіс.

43. Частка як службова частина мови. Формотворчі, словотворчі та модальні частки. Написання часток. Не і ні з різними частинами мови.

44. Вигук як частина мови. Правопис вигуків.

45. Словосполучення. Будова і типи словосполучень за способом вираження головного члена.

46. Просте речення. Види речень за метою висловлювання: розповідні, питальні, спонукальні. Окличні речення.

47. Члени речення (підмет і присудок; додаток, означення, обставина), способи їх вираження та різновиди. Прикладка як різновид означення. Порівняльний зворот.

48. Розділові знаки в кінці речення. Тире між підметом та присудком. Розділові знаки при прикладках і порівняльних зворотах.

49. Речення двоскладні і односкладні. Різновиди односкладних речень. Повні й неповні речення. Тире в неповних реченнях.

50. Однорідні члени речення. Узагальнювальне слово при однорідних членах речення. Однорідні й неоднорідні означення. Розділові знаки при однорідних членах речення.

51. Звертання і вставні слова (словосполучення, речення). Розділові знаки в них.

52. Відокремлені другорядні члени речення (в тому числі уточнюючі). Розділові знаки при відокремлених членах.

53. Складне речення, його типи. Складносурядне речення. Розділові знаки в складносурядних реченнях.

54. Складнопідрядне речення зі сполучниками і сполучними словами. Основні види підрядних речень. Розділові знаки в складнопідрядних реченнях.

55. Складне речення з кількома підрядними.

56. Безсполучникове складне речення. Розділові знаки в безсполучниковому реченні. Складне речення з різними видами зв'язку, розділові знаки в ньому.

57. Пряма й непряма мова. Цитата. Діалог. Розділові знаки при прямій мові, цитаті, діалозі.

58. Основні вимоги до мовлення: змістовність, послідовність, багатство, точність, доречність, виразність, правильність. Мовленнєві помилки.

59. Поняття про текст. Поділ тексту на абзаци. Мовні засоби зв'язку речень у тексті.

60. Поняття про стилі мовлення: розмовний, науковий, художній, офіційно-діловий і публіцистичний.

ВИМОГИ ДО РІВНЯ ПІДГОТОВКИ ВСТУПНИКІВ

Вступники, які проходять усну співбесіду, повинні:

- розрізняти звуки мови, визначати голосні й приголосні звуки, їх характеристику, ділити слово на склади, розпізнавати явища уподібнення приголосних звуків, спрощення в групах приголосних, основні випадки чергування звуків;
- розпізнавати вивчені орфограми і пояснювати їх за допомогою правил; правильно писати слова з вивченими орфограмами;
- відділяти закінчення від основи, добирати спільнокореневі слова, розрізняти форми слова й спільнокореневі слова, визначати спосіб творення слів;
- пояснювати відомі слова, добирати до слів синоніми й антоніми та використовувати їх у мовленні;
- пояснювати значення фразеологізмів, крилатих висловів;
- розпізнавати частини мови, визначати їх загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль;
- розрізняти словосполучення й речення, визначати типи підрядного зв'язку в словосполученні;

- визначати структуру речення, вид речення, правильно ставити розділові знаки й обґрунтувати їх постановку;
- визначати в реченні з прямою мовою слова автора й пряму мову, замінювати пряму мову непрямою;
- розпізнавати стилі мовлення, визначати особливості кожного з них.

Вступник повинен знати мовні (орфографічні, орфоепічні, лексичні, граматичні, стилістичні, пунктуаційні) та мовленнєві норми сучасної української літературної мови (етику й етикет спілкування).

Вступник повинен вміти: вільно володіти усною та писемною формами української літературної мови, правильно і грамотно писати й говорити, формулювати й виголошувати свої думки, підтримувати діалог.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Авраменко О. Українська мова: підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Грамота, 2017.
2. Глазова О.П. Українська мова. 5 кл.: підруч. для закладів загальної середньої освіти. – Вид. 2-ге, доопр. – К.: Видавничий дім «Освіта», 2018.
3. Заболотний О.В., Заболотний В.В. Українська мова: підруч. для 8 кл. загальноосвіт. навч. закл. – Київ: Генеза, 2016.
4. Заболотний О.В., Заболотний В.В. Українська мова: підруч. для 7-го кл. загальноосвіт. навч. закл. – Київ: Генеза, 2015.
5. Заболотний О., Заболотний В. Українська мова: підруч. для 6-го кл. закл. загальн. серед. освіти. – 2-ге вид., переробл. – Київ: Генеза, 2020.
6. Орфографічний словник української мови: близько 35000 слів / А.А. Бурячок. – 3. вид. – К.: Наукова думка, 2000.
7. Словник фразеологізмів та сталих виразів сучасної української мови. 5–11 класи / Олександра Богданова, Марина Коновалова. – К.: Основа, 2019.
8. Тлумачний словник-мінімум української мови: близько 7500 слів / уклад. Л.О. Ващенко, О.М. Єфімов. – 3. вид., виправ. і доп. – К.: Довіра, 2001.
9. Українська мова та література: Довідник. Завдання в тестовій формі: І ч. / Олександр Авраменко, Марія Блажко. – Київ: Грамота, 2021.

Інтернет-ресурси

1. <https://zno.osvita.ua/>
2. <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi>
3. <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalniprogrami/ukrayinskij-pravopis-2019>
4. <http://slovopedia.org.ua/>
5. <https://ukrainskamova.com/>
6. <https://webpen.com.ua/>

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Математика

Програма усної співбесіди з математики відповідає чинній програмі з математики для 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів (наказ Міністерства освіти і науки України № 804 від 07.06.2017 р.).

Під час проведення усної співбесіди необхідно визначити рівень базової підготовки вступників (знання теоретичного матеріалу, основних понять і фактів алгебри і геометрії, теореми і формули, основні математичні вміння і навички, якими має володіти вступник), ступінь готовності до майбутнього навчання.

Програма містить список рекомендованої літератури.

ПЕРЕЛІК ТЕМ ДЛЯ УСНОЇ СПІВБЕСІДИ З МАТЕМАТИКИ

1. Арифметика, алгебра і початки аналізу.

1. Натуральні числа і нуль. Порівняння натуральних чисел. Дії над натуральними числами.
2. Ознаки подільності. Парні та непарні. Прості та складені числа.
3. Найбільший спільний дільник.
4. Найменше спільне кратне.
5. Звичайні дроби, дії з дробами. Основна властивість дроби. Скорочення дроби.
6. Десяткові дроби. Додатні та від'ємні числа. Дії з числами.
7. Раціональні та ірраціональні числа, їх порівняння та дії над ними.
8. Відношення. Пропорція. Проценти.
9. Степінь з натуральним, раціональним та цілим показником.
10. Арифметичний корінь та його властивості.
11. Одночлени і многочлени. Стандартний вигляд. Дії над ними.
12. Формули скороченого множення.
13. Розкладання многочленів на множники.
14. Рівняння з однією змінною. Рівносильні рівняння. Спрощення виразів. Тотожні перетворення.
15. Системи рівнянь з двома змінними.
16. Квадратні рівняння. Теорема Вієта та дискримінант.
17. Розкладання квадратного тричлена на множники.
18. Нерівності й системи нерівностей з однією змінною. Розв'язування квадратних нерівностей методом інтервалів.
19. Поняття функції. Способи задання функції. Область визначення, область значень функції.
20. Графік функції. Зростання і спадання функції; періодичність, парність, непарність функції.
21. Квадратична функція $y=ax^2+bx+c$.
22. Арифметична прогресія.
23. Геометрична прогресія.
24. Тригонометричні функції.

2. Геометрія

1. Пряма, промінь, відрізок, ламана. Кут, величина кута. Види кутів.
2. Приклади перетворення геометричних фігур, види симетрії.
3. Прямокутна система координат на площині.
4. Вектори на площині. Координати вектора. Довжина вектора.
5. Многокутник. Вершини, сторони, діагоналі многокутника.
6. Трикутник. Види трикутників. Медіана, бісектриса, висота трикутника, їх властивості. Сума кутів трикутника.
7. Ознаки рівності трикутників. Рівнобедрений трикутник, властивості.
8. Теорема Піфагора. Синус та косинус кута.
9. Теорема косинусів, наслідки з неї.
10. Теорема синусів та наслідок з неї.
11. Площа трикутника.
12. Чотирикутники. Види чотирикутників, їх елементи. Сума кутів чотирикутника.
13. Паралелограм, його властивості.
14. Периметр та площа паралелограма.
15. Прямокутник. Його властивості.
16. Периметр та площа прямокутника.
17. Квадрат. Його властивості.
18. Периметр та площа квадрата.
19. Ромб та його властивості.
20. Периметр та площа ромба.
21. Трапеція, її властивості. Середня лінія трапеції.
22. Зрізана трапеція, її елементи.
23. Периметр та площа трапеції.
24. Коло, дотична до кола. Довжина кола. Площа круга.

ВИМОГИ ДО РІВНЯ ПІДГОТОВКИ ВСТУПНИКІВ

Вступники, які проходять усну співбесіду, повинні:

- виконувати математичні розрахунки (дії з числами, поданими в різних формах, дії з відсотками, складання та розв'язування пропорцій, наближені обчислення тощо);
- виконувати перетворення виразів, що містять числові та буквені вирази (розуміти змістове значення кожного елемента виразу, знаходити допустимі значення змінних, числові значення виразів при заданих значеннях змінних, виражати з рівності двох виразів одну змінну через іншу тощо);
- будувати й аналізувати графіки найпростіших функціональних залежностей, досліджувати їх властивості;
- розв'язування рівняння, нерівності та їх системи, розв'язувати текстові задачі за допомогою рівнянь, нерівностей та їх систем;

- зображати та знаходити на рисунках геометричні фігури, встановлювати їхні властивості й виконувати геометричні побудови;
- знаходити кількісні характеристики геометричних фігур (довжини, величини кутів, площі, об'єми);
- аналізувати інформацію, що подана в графічній, табличній, текстовій та інших формах.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Мерзляк А. Г. Алгебра : підруч. для 7 кл. закладів заг. серед, освіти / А. Г. Мерзляк, В. Б. Полонський, М. С. Якір. – 2-ге вид., переробл. – Х. : Гімназія, 2020. – 288 с. : іл. ISBN 978-966-474-341-6.
2. Мерзляк А. Г. Геометрія : підруч. для 7 кл. закладів заг. серед, освіти / А. Г. Мерзляк, В. Б. Полонський, М. С. Якір. – 2-ге вид., переробл. – Х. : Гімназія, 2020. – 240 с. : іл. ISBN 978-966-474-342-3.
3. Мерзляк А. Г. Алгебра : підруч. для 8 кл. загальноосвіт. навч. закладів / А. Г. Мерзляк, В. Б. Полонський, М. С. Якір. – Х. : Гімназія, 2016. – 240 с. : іл. ISBN 978-966-474-273-0
4. Мерзляк А. Г. Геометрія : підруч. для 8 кл. загальноосвіт. навч. закладів / А. Г. Мерзляк, В. Б. Полонський, М. С. Якір. – Х. : Гімназія, 2016. – 208 с. : іл. ISBN 978-966-474-000-0.
5. Мерзляк А. Г. Алгебра : підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закладів / А. Г. Мерзляк, В. Б. Полонський, М. С. Якір. – Х. : Гімназія, 2017. – 272 с. : іл. ISBN 978-966-474-293-8.
6. Мерзляк А. Г. Геометрія : підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закладів / А. Г. Мерзляк, В. Б. Полонський, М. С. Якір. – Х. : Гімназія, 2017. – 240 с. : іл. ISBN 978-966-474-295-2.